

Пријоморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VIII • БРОЈ 146. • 10. АПРИЛ 1979.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

СЛЕДНИЦА ПРЕДСЈЕДНИШТВА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

ОСТВАРИВАЊЕ КОЛЕКТИВНОГ РАДА И ОДЛУЧИВАЊА У УСЛОВИМА СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САМОУПРАВЉАЊА

На проширеој сједници Предсједништва Скупштине општине, одржаној 26. марта, којој су присуствовали и предсједници скупштина самоуправних интересних заједница и свих радних тијела Скупштине — комисија, савјета и одбора, разматрана су актуелна питања у остваривању иницијативе друга Тита о колективном раду, одлучивању и одговорности у условима социјалистичког самоуправљања.

У уводном излагању Предраг Тулафић, предсједник Скупштине општине, истакао је, између остalog, да идеје предсједника Тита, изложене на VIII конгресу Савеза синдиката, нису случајно настале, него су понуђене као нужан и законит корак у ходу наше револуције, у остваривању одлука Х и XI конгреса Савеза комуниста Југославије, Устава СФРЈ и других друштвених документа.

„Међутим — наставио је он — треба имати у виду да суштински садашњег тренутка није само у прихватавању иницијативе друга Тита него у њеној досљедној реализацији — у разради те иницијативе, у припреми свестране друштвене акције, у њеном организовању и налажењу одговарајућих рјешења, а такође и у отклањању узрока негативних појава у нашем друштвено-политичком организовању и деловању, као што су недемократизам, узурпација самоуправних права радних људа и грађана, бирократизам и технократизам...“

ИЗГРАДЊА ПУТА БУДВА—ЦЕТИЊЕ

ЈОШ ЈЕДНО ОБЕЋАЊЕ

У Будви је прије извјесног времена одржан састанак представника Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе на челу са др Милорадом Станојевићем, Секретаријата за привреду, Завода за план, Републичке Самоуправне и интересне заједнице за путеве и скупштина општине Будве и Цетиња. Расправљало се о кашњењу радова на изградњи дионице пута од Лапчића до Будве.

Познато је да је и до сада било сличних састанака и разговора на исту тему, као и да су давата обећања од стране извођача у погледу завршетка пута. Међутим, динамика радова живјула је само након тих разговора, да би се убрзо наставило по старом. Овога пута оцијено је да је нерад и неодговорност извођача — ОГП „Титоград“ — једини узрок кашњења радова и дата му је поново шанса за „поправни испит“. Представници извођача су још једном обећали да ће, уз помоћ „Гранита“ из Скопља, завршити радове до краја јуна. Надајмо се да то неће бити празно обећање.

В. С.

СВЕЧАНО ДОЧЕКАНА ШТАФЕТА МЛАДОСТИ

СИМБОЛ НЕИЗМЈЕРНЕ ЉУБАВИ

У недељу, 8. априла, пионери, омладина, радни људи и грађани наше општине свечано су дочекали и испратили Штафету младости, која носи безгранице поздраве и најсрдачније жеље драгом другом Титу за његов осамдесетседми рођендан.

Поздрављајући Штафetu, Жарко Миковић, секретар Општинског комитета Савеза комуниста, истакао је да овогодишњим свечаностима поводом Дана младости посебно обиљежје даје прослава 60-годишњице оснивања КПЈ, СКОЈ-а, уједињених револуционарних синдиката и организованог покрета жена. У наставку излагања, он је, између остalog, рекао:

„У овом празничном и радосном тренутку, када дочекујемо и испраштамо Штафetu младости, тај увијек драг симбол наше љубави и привржености другу Титу, радничка класа и сви грађани наше општине од срца и са безграницом љубављу упућују своје честитке најдражем другу са жељама да нам здрав и срећан живи и још дugo нас води на путу изградње самоуправног социјализма, а тиме и човјекове среће“.

У поздравном телеграму другу Титу се, поред остalog, истиче:

„Буди сигуран, драги наш друге Тито, да ћемо његовати свијетле традиције наше револуционарне борбе, наше славне Партије и СКОЈ-а, чувати братство и јединство и развијати љубав према нашој социјалистичкој самоуправној отаџбини.“

Ми смо генерација која вјерује у смјеле снове и људске ријечи, у човјека и срећу земље родне, у црвене путоказе и бола времена која ће доћи и народима који сада крваре у борби за слободу.“

Признање најбољима

На сједници Радничког сајета „Монтенегротуриста“, одржаној 27. марта у Будви, усвојена је одлука о додјељивању признања и награда најбољим основним организацијама, радним јединицама и појединцима за резултате постигнуте у „Години квалитета — 1978“.

Бројна признања и награде припадају су организацијама и појединцима из Будве, Бечића, Светог Стефана и Петроваца.

БРИГАДА „ВЕЉКО ВЛАХОВИЋ“

Првог априла у Петровцу је од омладине из свих крајева Црне Горе формирана омладинска радна бригада „Вељко Влаховић“. Свеченостима су пријестојали и чланови омладинске бригаде „Вукица Митровић — Шуња“, као и велики број грађана Будве, Петроваца, Бара, Титограда, Цетиња и других места. Бригаде су извеле дводневну радну акцију на уређењу спортско-рекреационог центра у Петровцу. За вријеме боравка бригадиста у Петровцу је приређен културно-забавни програм. Фолклорни ансамбл „Кањош“ наступио је са овогодишњим програмом народних пјесама и игара, а у оквиру Друштвеног дома у Петровцу организовано је приказивање филмова, међу којима и филм „Титов пут мира и пријатељства“.

ЗЛАТНУ ПЛАКЕТУ добија је ООУР „Палас“ из Петроваца, а ово високо призна-

ње ООУР „Авала“ припало је за резултате у развоју самоуправних односа.

Хотели „Свети Стефан“, „Интернационал“ и „Сплендијд“ добили су златне пла克ете као најбоље радне јединице у саставу „Монтенегротуриста“, а ресторан „Под мајчине“ у Светом Стефану као најбољи ресторан.

СРЕБРНА ПЛАКЕТА припада је ООУР „Бечићка плајза“.

НАЈБОЉИ ПОЈЕДНИЦИ

Новчане награде од по 3.000,00 динара добили су: Драгица Бошковић, домаћица хотела „Сплендијд“, Слободан Лукшић, шеф ресторана хотела „Монтенегро“, Љубо Масловар, управник ресторана хотела „Интернационал“, Ратко Драшковић, шеф рецепције у ООУР „Палас“, и Зоран Лукетић, помоћник директора Сектора за финансије „Монтенегротуриста“.

Новчане награде од по 2.000,00 динара добили су: Ђура Радановић, шеф продаје ООУР „Авала“, Зорица Јеремић, дактилограф — административни референт у ООУР „Могрен“, Јованка Татар, домаћица хотела „Плажа“, Мират Грачун, шеф аперитив бара у хотелу „Маестрал“, и Мило Ђуровић ВК аутомеханичар „Јадрантуриста“.

Стручним путовањима у иностранство награђени су: Владимира Цветановић, КВ ћеџавиција у хотелу „Сутјеска“, и Анте Шумић, пословодица прдавнице „Јадрана“ у Будви.

Похвалу са књигом „Социјалистичко самоуправљање у Југославији“ добили су: Војо Пићан, шеф кухиње хотела „Авала“, Вјера Кљезовић, домаћица хотела „Авала“, Драго Мидоровић, ВК кувар у ООУР „Могрен“, Чедо Тујковић, возач у ООУР „Могрен“, Јасна Мушура, радница рапчуноводства „Јадрана“, Стана Томашевић финансиски књиговођа у „Јадрантуристу“, Лукрица Маровић, собаџица хотела „Интернационал“, Љубо Јелушкић, кућни мајстор хотела „Славија“, Јованка Аћић, собаџица хотела „Милочер“, Махмут Луњић, шеф кухиње хотела „Маестрал“, Борислав Радановић, интерни контролор у ООУР „Бечићка плајза“, Даница Лазовић, кафе-куварица у хотелу „Медитеран“, Вељко Шољага, шеф кухиње у ООУР „Палас“, Ружа Андрић, КВ кувар у ООУР „Палас“, и Мустафа Куртовић, КВ конобар у аутокампу „Буљарица“.

Н.

ИЗ РАДА САВЕЗА КОМУНИСТА

Избори — оцјена досадашњег рада

Расправљајући о припремама за предстојећи изборну активност, на сједницама Општинског комитета СК у више наврата је истичано да избори у Основним организацијама и за Општинску конференцију СК представљају један од најважнијих политичких задатака у овој години, па је од изузетног значаја да се што боље припреме, организују и идејно-политички усмјерје. При томе, изборе не треба схватити само као обичну смјену досадашњих руководстава, већ првенствено као идејно-политичку акцију кроз коју ће доћи до пуног изражавања свестрано и студиозно сагледавање досадашњег дјеловања, испољених слабости и њихових узрока, како би се што боље и реалније планирали будући задаци.

Према нацрту документа који ће се усвајати на наредној сједници Општинске конференције СК, активност основних организација, руководства и сваког члана СК, мора бити усредређена на продубљивање и јачање социјалистичких самоуправних друштвено-економских односа, остваривање утврђених циљева и задатака материјалног и друштвеног развоја и политичке економске стабилности, на учвршћивање и даље изградњу политичког система социјалистичког самоуправљања, посебно на развијање делегатског система, на остваривање уставног положаја и улоге Савеза комуниста и свих организованих друштвених снага и усклађивање њиховог рада и делегатског система, као и на даље развијање, јачање и подруштвљавање општенародне одбране, безбедности и друштвене самозаштите.

Ова питања морају се наћи у средишту идејно-политичке активности у наредном периоду. Предстојећи изbori треба да допринесу да се та активност интензивира и боље организује и усмјери на кључна питања и области где развој самоуправних односа заостаје, са циљем да се брже и потпуније реализују коначни задаци и успијешније остварује друштвена улога Савеза комуниста.

Питања даље изградње и развоја социјалистичких самоуправних друштвено-економских односа на основама Устава и Закона о удруженом раду морају имати централно место у цјелокупној изборној активности.

У извештајима о раду основних организација и Општинске конференције СК и у расправама на предизборним и изборним састанцима треба дати објективну оцјену развијености самоуправних односа и активности чланова СК у свакој радној и друштвеној средини. При томе посебну пажњу треба посветити организовању основне организације удруженог рада на основама Закона о у-

друженом раду и суштинском остваривању неотуђивих самоуправних права и Уставом утврђеног друштвено-економског положаја радника. Досадашња активност на овом плану није била у неким срећинама довољно организована и интензивна, нити усмјерена на суштинске проблеме. Није било довољно конкретних акција усмјерених на критичко сагледавање практике и брже изграђивање и развој самоуправних односа, на чemu изостаје потпуније ангажовање основних организација СК, Синдиката, омлади-

Предизборни и изборни састанци у основним организацијама морају да подстакну и усмјере дјеловање комуниста у Социјалистичком савезу и другим друштвено-политичким и друштвеним организацијама, у самоуправним организацијама и институцијама, и на бржу изградњу ССРН као политичке основе делегатског система. То треба да буду ради договори комуниста о мјерама и акцијама које је неопходно предузети у циљу даљег развијања делегатског система унапређивањем рада делегација и делегатских

Сједница Општинске конференције СК

На ХХII сједници Општинске конференције СК, која је одржана 3. априла, разматрана су актуелна идејно-политичка питања развоја туризма на подручју општине Будва, као и задаци Савеза комуниста у предстојећим предизборним и изборним активностима. Сједници су, поред чланова Конференције, присуствовали и секретари основних организација СК, чланови активних радника комуниста и непосредних производаца, представници мјесних заједница, директори основних организација удруженог рада и представници свих других самоуправних организација и заједница. Оцијењено је да су резултати прошлогодишњег пословавања туристичке привреде добри, али да би требало неодложно предузећи низ мјера и акција у циљу постизања још већег степена продуктивности рада и ефикасности привреде. Уводно излагање Илије Рађеновића и дискусији Блажка Ивановића, Миодрага Мировића, Воја Медитовића, Бранка Бојковића, Бранка Кажанегре, Гојка Митровића, Крсте Јубановића, Душана Љијешевића, Недељка Дапчевића и других учесника расправе указала је на превазилажење уочених недостатака, пропуста и слабости као и на потребу спремнијег дочека нове туристичке сезоне.

О задацима комуниста у предизборној и изборној активности врло конкретно говорио је Жарко Миковић, секретар Комитета Општинске конференције СК.

...И ОДБОРА ЗА ПРОСЛАВЕ И МАНИФЕСТАЦИЈЕ

На сједници Одбора за прославе и манифестације при Општинској конференцији ССРН (предсједавао Љубо Јован Љијешевић) разматран је ток припрема за прославу 60-годишњице КПЈ — СКЈ, СКОЈ-а, револуционарних синдиката и покрета жена у нашој општини.

Ради постизања што већег степена координације активности свих друштвено-политичких организација на обиљежавању ових јубилеја, формирана је радна група, ради сачињавања програма прославе, који треба да обухвати низ културних, спортских и других активности усмјерених на афирмирање историје СКЈ и борбе радничке класе југословенских народа и народности, односно на његовање и преношење револуционарних традиција на млађу генерацију.

дина, самоуправних органа и радника у радним колективима. Због тога су све основне организације и руководства СК обавезни да, полазећи од стварног стања у својим срединама, утврде конкретне задатке на досљедном спровођењу Закона о удруженом раду и своју и активност других друштвених субјеката усмјерене на рјешавање оних питања која имају пресудан утицај на бржи развој самоуправних односа.

скупштина и самоуправног развоја мјесних заједница.

У току избора треба у Савезу комуниста и друштву у цјелини што потпуније објаснити идејно-политички смисао иницијативе друга Тита о колективном раду и одлучивању, која је по својој суштини саставни дио свеукupnih настојања усмјерених на бржи развој система социјалистичке самоуправне демократије. У руководства СК треба брати оне чланове који ће се одлучно борити за извршавање партијских задатака и на демократски начин усвојених одлука и ставова. Основна оријентација у кадровским рјешењима треба да буде на оне комунисте, који се налазе у средишту борбе за досљедни развој самоуправних односа, спровођење Устава и Закона о удруженом раду, као и кључних задатака на плану економске стабилизације.

Б. Крговић

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва Уређује: Редакциони колегијум, Главни и одговорни уредник **Милован Пајковић**. Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жијро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарско предузеће „Обод“ — Цетиње — Преплатна годишња 48 дин. за иностранство двоструко — Рукописи се не враћају.

ЈУБИЛЕЈ ПАРТИЈЕ, СКОЈ-а И СИНДИКАТА

ОДВАЖНИ ПРОЛЕТЕРСКИ БОРАЦ

Јован Томашевић

Јован Томашевић, оснивач Комунистичке партије и вођа марксистичког покрета у Црној Гори, и по интелигенцији и култури најуздигнутији Црногорец и човек европског образовања у добром смислу ријечи", доприноје распламсавању револуцији парног расположења у Будви и Петровцу, где је у октобру 1919. године формирана организација Комунистичке партије Југославије — једна од првих у овом крају.

стима одржавао је зборове, често навраћао у Петровац, где се састајао с Митром и Ивом Суђићем, доктором Памојом, Савом Вуковићем, Павлом Срзентићем, Марком Грегорићем и договорао о оснивању партијске организације, и у Будву, где је неколико прогресивно оријентисаних луди на челу са студентом технике Душаном Дулетићем, отворено иступало против ондашњег режима. Почетком 1920. године већ је основан Обласни одбор Социјалистичке радничке партије (комуниста) на чијем се челу налазио Јован Томашевић. Захваљујући раду комунистичких активиста, у новембру јесењу 1920. године, на изборима за Уставотворну скupштину, за листу Комунистичке партије Југославије, који је читав живот упутио против овогодишњег режима.

Као син типографског радника, Јован Томашевић се у најранијој младости срео са сиромаштвом и неправдом и читавог свог дрљиво кратког живота — сломљен гробовољом, умро је у тридесет и трећој години — борио против капиталистичког поретка, разобличавајући мрачњаки чији је и пандурско измеђе-карство.

Осуђен 1907. на десет година робије због учешћа у „бомбашкој афери“, као шеастогодишњак почeo је те шики живота прогнаника. Упо редо с борбом за голи живот постигао је гимназију у Сремским Карловцима и Београду. Након пет година провеђених у прогонству, послије помиловања, вратио се у родno Брчело да би са својим вршњацима учествовао у Балканском рату, а по његовом завршетку извјесно вријеме радио је као учитељ у основној школи. Ријешен „да руши престоле“, уредио је и у педесет првограђака штампао на шапирографу хумористички лист „Сељачки одјек“. Као борац у првом савјетском рату одступа преко Албаније до Крфа и преко Корзике стиже у Француску. Жељан знања, уписује се на универзитет у Потјеју. Даљу посјећује предавања, а поноћ ради у фабрици. Хладноћа, бригу и туберкулозу, која се већ била узјема у његовим грудима, заваравао је читаву је непрестано. Преко дјела Марка и Енгелса упознао је суштину и циљеве класне борбе, усвојио марксистички поглед на свијет и стекао сопствено образовање.

По завршетку рата вратио се у Црну Гору и отворио на Цетињу адвокатску канцеларију на чијим вратима је писало да је „боља мршава најбоља него претила давија“. Заједно с Богданом Вујошевићем, Станком Драгојевићем, Марком Машановићем, Брајаном Брајановићем и Николом Ковачевићем радио је на организовању Комунистичке партије. У многим мјесецима одржавао је зборове, често навраћао у Петровац, где се састајао с Митром и Ивом Суђићем, доктором Памојом, Савом Вуковићем, Павлом Срзентићем, Марком Грегорићем и договорао о оснивању партијске организације, и у Будву, где је неколико прогресивно оријентисаних луди на челу са студентом технике Душаном Дулетићем, отворено иступало против ондашњег режима.

Послије Обзнате, у ери „најбезчинијих безакоња која не би могли трпjetи ни дојучаршији робови а камоли Црногорци који су и у току пет стотина година робовања живјели самосталним и слободним животом“, Јован Томашевић се борио да сачува борбено језро и око њега створи здраву организацију, слободну од сваког застрашивања.

Смрт Јована Томашевића дубоко је ожалостила слободарску Црну Гору. На дан његове сахране напредни луди из свих крајева дошли су да се опросте од врсног борца коме ни најљути непријатељи нису могле пребацити ни шта друго изузев то што је читав живот посветио борби радничке класе.

Иако је волио књигу. Јован Томашевић није био кабинетски теоретичар, већ човјек од акције, истински апостол пролетерске идеје, оличење истрајне ријешености да своју гигантску борбу крунише тријумфом највеће од свих идеја које су потресале човјечанство. Био је инкарнација пролетерске идеологије челичног карактера, одважне борбености и аскетске скромности, прогнаник свих тиранија и човјек великог срца које је куцало за срећу свих људи.

СЈЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Донијети резолуција, буџет, програм рада, друштвени договор и више одлука и закључака

У Будви је 30. априла одржана сједница Скупштине општине, којој су присуствовали и делегати у Скупштини СР Црне Горе, представници друштвено-политичких и организација удруженог рада, мјесних заједница, самоуправних интересних заједница и општинских органа државне управе и правосуђа.

Послије јавне расправе у делегатској бази и у радним тијелима Скупштине, која траје од половине фебруара, делегати су донијели Резолуцију о политици остварења Друштвеног плана развоја општине за период 1976 — 1980. у 1979. години.

У поглављу „Могућности и динамика остваривања плана развоја у 1979. години“ истакнуто је да се у односу на прошлу годину, очекује повећање укупног прихода за 28%, док би трошковирасли по стопи од 25%. При томе доходак би порастао 33%, а чисти доходак око 30%. Растројењем обавеза привреде побољшала би се њена акумулативна и репродуктивна способност. Пораст стопе продуктивности рада планира се око 24%, а доходак по глави становника треба да порасте за 20%.

Програм рада Скупштине

Приликом предлагања програма рада Скупштине општине — уводно излаганje подноје је предсједник Скупштине општине Предраг Ђулафић — пошло се од неопходности да се тежиште стави на праћење спровођења утврђене политике и извршења закона, одлука и других прописа. У процесу спровођења утврђене политике указано је на потребу додградње постојећих и доношење нових одлука. Програм је доста обиман, а уз то садржи и бројна питања која имају суштински значај за будући развој наше општине. У његовој реализацији значајно место припада општинским органима државне управе.

БУЏЕТ ЗА 1979. ГОДИНУ

Извршни одбор Скупштине општине ставио је половином фебруара на јавну дискусију Нацрт одлуке о овогодишњем буџету. Послије његовог разматрања на зборовима грађана и радних људи, као и у делегацијама, самоуправним органима и организацијама, делегати су донијели одлуку о усвајању буџета Општине за 1979. годину који садржи приход од 56.559.567 динара. Распоређено је 56.309.567, а као буџетска резерва издвојено 250.000 динара.

Иако су планирани значајни приходи, ипак није су могле бити задовољене све потребе, између осталих измештања споменика на Брајићима и изградња спомен-костурнице у Буљарици. Скупштина ће, како је саопштено, улагати напоре на изналажењу могућности за обезбеђење средстава ради рјешавања нараслих потреба.

У процесу стварања одлука потребно је да се обави демократска процедура изјашњавања — да се води организована расправа у сва кој делегацији удруженог рада, мјесној заједници, организацијама Социјалистичког савеза, односно у самоуправној бази. Као завршна карика у ланцу делегатског си-

стема одлучивања, делегатско одлучивање у Скупштини непосредно зависи од развијености односа на бази.

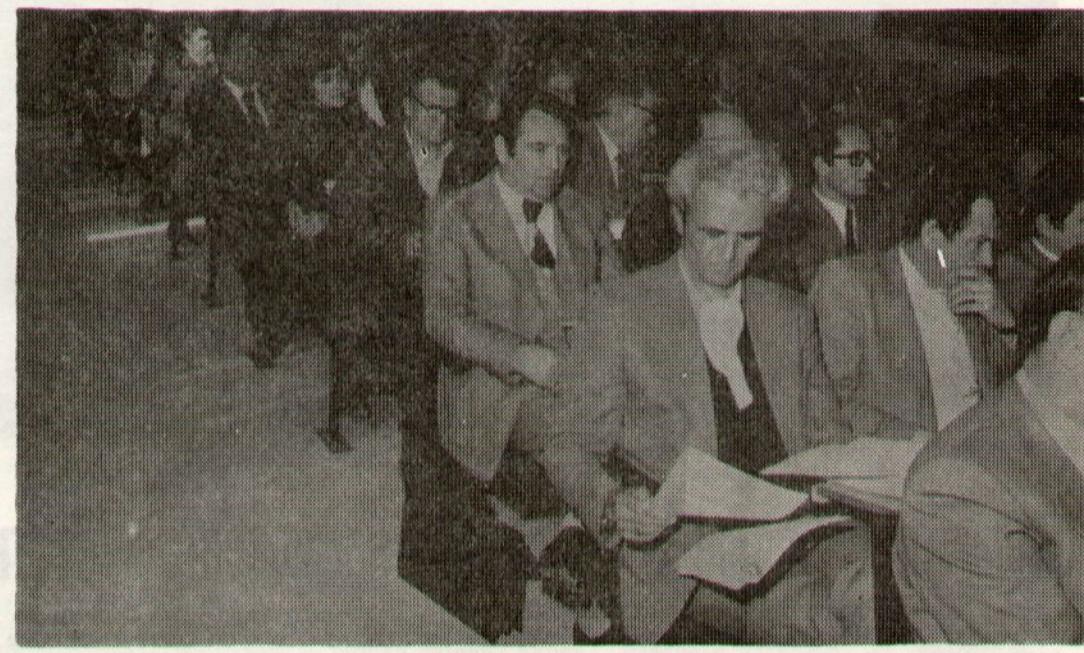
Скупштина је усвојила и виште предлога делегација за допуну програма рада. Наглашена је одговорност подносилаца предлога и носилица стручних послова за квалитет материјала који се подноси Скупштини на разматрање и усвајање — да материјали цјеловито и свестрано обухватају проблематику, да буду јаснији и разумљиви и, као такви, по добни за расправу у делегатској бази. Подрштана је и дужност подносилаца материјала да своју обавезу према Скупштини обављају у року утврђеном у програму.

УСВОЈЕН ДРУШТВЕНИ ДОГОВОР

Усвојен је Друштвени договор о остваривању политичке и средстава за финансирање општих друштвених и заједничких потреба у 1979. години. Договор се закључује између Скупштине општине и скупштине самоуправних интересних заједница за основно образовање и васпитање, за науку и културу и за физичку културу. Средства за финансирање општих друштвених и заједничких потреба билансирају се са стопом раста од 16,3%, а за финансирање потреба образовања и васпитања са стопом раста од 18,8% у односу на дозвољено ниво средстава за потрошњу у 1978. години. Укупно дозвољени раст износи 74.049.823, а од тога буде 53.789.823, СИЗ за основно образовање и васпитање 15.500.000, СИЗ за науку и културу 3.510.000 и СИЗ за физичку културу 1.250.000 динара.

БИЛАНС СРЕДСТАВА ЗА 1979.

Одлуком о билансу средстава за општу и заједничку потрошњу утврђује се укупан приход у износу 75.819.567 динара. Од тога изворни приходи опште потрошње — 52.000.951, а остали приходи опште потрошње 20.260.000 динара. Ова средства обезбеђују се путем пореза, такса, доприноса и других прихода.

Делегати прате рад Скупштине

НОВА НАМЈЕНА БОРАВИШНЕ ТАКСЕ

Скупштина општине донијела је одлуку о уступању дјиела боравишне таксе Самоуправној интересној заједници за изградњу и уређење општине, по којој јој се уступа 65% од укупно наплаћене боравишне таксе која средстава може користити само за одржавање комуналних објеката (чистоће и расвјете и за враћање ануитута по кредиту за канализацију, а по истеку отплате постаје редован приход ове Самоуправне интересне заједнице.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА МАЛЕ ПРИВРЕДЕ

Програм развоја мале привреде општине налазио се од половине фебруара на разматрање у делегатској бази. Потош су упознати с мишљењима, примједбама и сугестијама грађана, делегација, самоуправних органа и организација, као и радних тијела Скупштине општине, делегати су донијели програм развоја мале привреде, коју је карактерисала неразвијеност, неорганизованост и кватитативна диспропорција дјелатности.

ОБУСТАВЉЕНО ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈА

Као што је познато, прије неколико мјесеци отпочео је процес израде нове и ревизије постојеће урбанистичке документације.

Делегати Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница одлучили су да се обустави издавање локација за које је у току процес израде детаљних урбанистичких планова, изузев неспорних локација за изградњу друштвених објеката. Одобравање локације одлаже се за време израде урбанистичке документације — до њеног коначног усвајања од стране Скупштине општине.

Израда урбанистичке документације поверила је радној организацији „Београд — пројекат“, чији су „контакт планови“ већ разматрани у Скупштини општине и мјесним заједницама.

Повећање новчаног додатка

На предлог Општинског одбора СУБНОР-а и Општинске комисије за материјална питања бораца, делегати су, послије расправе у делегатској основи, донијели одлуку о одрживљању сталног новчаног додатка. Носиоцима „Партизанске споменице 1941“ стални новчани додатак износи 700,00, корисницима општег инвалидског додатка и материјалног обезбеђења учеснику ратова од 1912 — 1918. године новчана накнада износи 800,00 динара. Корисницима додатне новчане помоћи и цивилним инвалидима и корисницима основне новчане помоћи жртвама фашистичког терора одређена је стална новчана помоћ у износу од 400,00 динара мјесечно.

Општински орган управе за послове инвалидске и борачке заштите доније по службеној дужности рјешења у року од мјесец дана, а исплата ће се примјењивати од 1. јануара ове године.

Припреме за доношење друштвених планова

1978. години у износу од 5.701.146, док се износ од 43.641 динара усмјерава у Фонд за развој.

ИМЕНОВАЊА

За предсједника Комисије за преглед пореског завршног рачуна за 1978. годину именован је Љубо Ђоковић, а за чланове Божко Мазарак и Деса Медиговић. За делегата у Скупштину СИЗ за ПТТ саобраћај у СР Црној Гори изабран је Лазар К. Ворета, предсједник Вијећа мјесних заједница.

ПРОШIREНА ДЈЕЛАТНОСТ

Проширен је дјелокруг Са моуправне интересне заједнице за изградњу и уређење општине, тако што се на њу преноси финансирање комуналних дјелатности. На тај начин обједињени су сви послови за изградњу комуналних објеката и обављање комуналних дјелатности.

ДОПУНСКИ ИЗБОРИ У МЈЕСНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ СВЕТИ СТЕФАН — 15. АПРИЛА

Расписани су за 15. априла допунски избори за избор једног делегата у Вијеће мјесних заједница на место Стева Ђурашевића, коме је смрт преса мандат. Избор ће извршити делегација Мјесне заједнице Свети Стеван. О спровођењу избора стараће се Општинска изборна комисија.

НА ПРАГУ ТУРИСТ

Туризам није

Утоку протекле три године средњорочног плана развоја — потврдано је у материјалима припремљеним за XXII сједницу општинске конференције СК — опредмећено је посредством инвестиција непуних 59 милиона динара.

С обзиром да је развој туризма по-
гођен дејством низа неповољних чини-
лаца, до сада је реализовано само
18% од укупно предвиђених улагања
до 1980. године! Поменути однос био
би сигурно двоструко мањи ако би се
програм развоја, зоог стапне инфлације,
превео на текуће цијене. Од плани-
раних 720 хотелских кревета и 3.000
кампа јединица није изграђена ни јед-
на смештајна, односно камперска је-
диница (осим што је купљено љетовава-
лиште у Лучичама), нити је извршена
било каква значајна реконструкција у
смислу прилагођавања постојећих смје-
штајних капацитета сваременим за-
хтјевима туриста, што погоршава нашу
и онако неконкурентну поуздану на ме-
ђународном туристичком тржишту. Уча-
њене интранције на појединачним хкоте-
љима („Монтенегро“, „Свети Стефан“, ма-
ња „Петровача“) представљају, у ствари, ма-
ња проширења ресторанских капаците-
тета аперитив барова и рецепција.

тета, аперитив барова и рецепција. Очигледно је, значи, да комерцијални туризам осјетно заостаје у остваривању планираног развоја. Није постигнута ни одговарајућа промјена у структури капацитета туристичке понуде. Разлоги за овакву ситуацију потичу, прије свега, отуда што основне организације удруженог рада послују на граници рентабилности, са нултом или беззначајном стопом акумулације. Поред недостатка властитог инвестиционог потенцијала, кочнице у реализацији развојних програма су неизвесни услови финансирања проширене репродукције, одсуство детаљних урбанистичких планова, високи трошкови градње и комуникација, а исто тако нека неријешена системска питања.

Односи у примарној и секундарној расподјељи погоршавају се на штету организације уздруженог рада туристичке привреде. Главни узроци тог погоршања на подручју примарне расподјеље су ограничено могућности повећања продајних цијена на међународном туристичком тржишту (усљед заштравања конкурентске борбе између репрезентативних земаља) и велики раст трошкова пословања под утицајем кретања цијена на домаћем тржишту. У консталацији таквих тржишних односа туристичка привреда нема простора да у примарној расподјељи поправља свој економски положај, тј. да порастом цијена туристичких услуга прати раст трошкова пословања.

Цијена лежаја (600.000,00 динара) једна од највећих у свијету

Неповољна је и ситуација у области секундарне расподјеле. Читав досадашњи развој финансиран је из кредита, тако да њихов удио у укупним изворима пословних сређстава износи око 300 милиона динара. Енормно високе обавезе по кредитима хендикепирају акумулацију основних организација у-

МИШЉЕЊА И ПРЕДЛОЗИ

Како прићи пошти

Грађена на погодној локацији и савремено опремљена, нова пошта задовољава потребе становника и туристичке привреде. Ипак, има нешто у вези с њом што смета, због чега се чују примједбе и нас грађана и туриста. Ријеч је о лошем, несавременом и опасном прилазу с магистрале за возила к пошти, као и о томе да испред и иза зграде не постоји доволно широк простор, где би се могло прићи колима и где су она могу паркирати док се послови у пошти не обаве. Напоменимо да моторизовани туристи, па и наши грађани, да би завршили послове на пошти морају претходно да паркирају кола негде у граду! Није нам познато колико је првобитним пројектом било предвиђено тог неопходног простора око зграде, али смо сигури да овако мало јавних површина, уз један овакав објекат, не би смло нико да предвиди. Вjerујемо да су, можда, прије била у питању недовољне финансијске средства.

Но, било како било стање какво је сада, што се прилаза за возила и оног скученог, домбастог и излокованог простора позади поште тиче, не одговара објекту овог типа, који, с обзиром на своју локацију, захтијева ширину, отвореност, уређеност околине и, што је најважније, одговарајући улаз за возила и, такође, добро ријешен излаз. Јер, како ће овакав прилаз и оно малој просторији иза поште мори да задовољи на десетине хиљада моторизованих туриста у сезони?! Пошто је то заиста немогуће, пишемо ове редове ради тога да се радни људи поште позабаве овим питањем и предузму мјере да она до почетка туристичке сезоне и с те стране одговори потребама и захтјевима наших грађана и туриста.

С обзиром на сложеност проблема сматрамо да колектив Поште неће моћи сам ништа да учини, јер, поред обезбеђења средстава, треба обавити низ послова који су у надлежности других органа и служби. Али, ако постоји проблем чије решавање доприноси комплетирању поштанских услуга, требало би своми снаге да заједно уредимо знатно више простора него што га Пошта сада има. Једном ријечу, „отворимо“ пошту и учнимо је што доступнијом и моторизованим и немоторизованим грађанима и туристима. У противном, улица која пролази између ње и Тргног центра, биће љети толико закрчена возилима да ће органи јавног реда имати пуне руке послана, а ми, овдашњи грађани и туристи, много мука и незгода.

M. II.

卷之三

Хотел не може да
Куда кренути се ње намеће се у сваком одговору на њега, тј. ситуацији феномена замесе, тражи детаљнији анализу, како што рационалнији вишта тржишних, нансијских и друштвених јума. Разумије се, да је игра с временом

Град — хотел „Свети Стефан“

Здравствена служба – значајна компонента туристичке понуде

У СКЛОПУ УКУПНЕ ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ и побољшања квалитета услуга туристима који бораве на нашој ривијери значајну компоненту чини организација здравствене службе и пружање здравствених услуга. О томе како ће у сезони бити организована ова служба разговарали смо с управником Дома здравља у Будви др Војиславом Франићем.

АПОТЕКА И ДОМ ЗДРАВЉА

Дом здравља у Будви, регистрован да се бави и апотекарском службом, организовао је приручне аптеке у Петровцу, Светом Стефану и Евченијима. Ово није учињено ради трговине — истиче до Војислав Фра Ничевић — већ, у првом реду, да би се задовољиле потребе грађана и туриста. Зато смо стхјели да ову службу ојачамо и предложили смо интеграцију са Апотеком у Будви. Стављање апотекарске службе у оквиру службе Дома здравља више струко је оправдано. На тај начин се обезбеђује боља организација, лакши увид у рационално трошење љекова, односно друштвених средстава и — што је, такође, важно — приближавање корисницима.

Међутим, и поред настојања Дома здравља и друштвено-политичких фактора у комуни, до интеграције није дошло — Апотека у Буџви налази се и даље у склопу сложене организације удруженог рада у Титограду.

Поставља се питање: да ли је важнија форма или суштини? Зар је од значаја какав ће статус имати будванска апотека ако не након интеграције грађани и туристи краће чекати на лијек ако ће Будва до бити у сезони још једну апотеку, ако се смање непрегледни редови, једном ријечу ако се апотекарска служба биде организује? Јер, ко лико је важно да болесник дође до лекара, толико је важно да дође и до лијека.

6

— Покушајемо да се организујемо тако како би што боље задовољили потребе и домаћег становништва и многобројних гостију који овде бораве у сезони — рекао нам је он. — У Дому здравља ра-

диће се у три смјене. Биће организована хитна служба поњу. Суботом, недељом и државним празницима радиће се као и сваког дана. Ван Дома имамо хитну службу која, по мом мишљењу, није организована како треба. У питању су кадрови и средства. У припреми је закон којим ће се предвидјети да се ова служба организује на нивоу Републике. Међутим, за Будву је остављено да ова служба и даље буде у оквиру Дома здравља. Ту се јављају и објективне тешкоће, у првом реду развијеност по-дручја, те се она мора организовати на три-четири пункта — у Будви, Бечићима, Светом Стефану и Петровацом. То много оптерећује, по скупљају и отежава организовање хитне помоћи. Немамо ни довољан број возила, а и то што имамо није исправно.

Мислим да службу хитне помоћи морамо издвојити и ставити под управом једног љекара. Било је го вора да ће у њеном финансирању учествовати удружењи рад, СИЗ за здравствено и друштвено-политичка заједница. На то упућује и са-

чка заједница. На то упуњује и са везни закон о здравству. Међутим, до сада је читав терет финансирања ове службе падао на Дом здравља. На последњој сједници Само управне интересне заједнице за здравство одлучено је да се упути захтјев да у финансирању учествују и други. Само у прошлoj години службa хитне помоћи која је у сезони најважнија стајала нас је преко милион динара. Приходи од ње су минимални.

ТИЧКЕ СЕЗОНЕ само брига угоститеља

конференција Савеза комуниста разматрала је едници нека актуелна идејно-политичка питања подручју будванске ривијере. У уводном излаштио Илија Рађеновић, материјалима припремљеним и у дискусији дата је политичка оцјена пристичке сезоне и истакнути су непосредни задаци комуниста и радних људи у основним организацијама које дјелују у овој веома важној области пријатељске комуне.

непосредних инвеститорских организација, ако законских опадања реалистички, комерцијално стању да се ума значајније рање прошире обзиром да овога антажују цје мортизације и за проширење рада, онкосне еко од могућности ватварања финансије за одређене обезбиједе 8%. Воровних циљева развоја који је финансисају производње од организација удузимају, банака и других субјеката, танка важења у туристичкој промоцији подстицајности друштвеници. Обез кредити, на којима се финансираје већина туризма, проблем је су иностраниству Године, него и у који премашеви под којима и нокредити за веома су неотплате су од каматну стопу (Средства ФНП и вриједности) с роком отприје, уз каматну стопу, али, иако то иономско моћи, њиховим

их урбанистичких зона такође гаји, а неуског и просторних мјери утиче највећи турисму првих економски промјени да буду регулационих планова просторне планировачких програма. ања инфлације, једна је од највећих улагања у стигла је 600.000 трајања грађен по тајнице најповољнијим морао би да од дана од 600 динемогуће. То је улога стагнације близор да се сајким фондома мјери у припремању комуцијена туристика оптерећује, а рентабилност њихових капацитета.

Сезона је, међутим, на пратију: уклонимо ово дреће, макар са простора који смо поменули, да би нам град био чистији и љепши.

је с ризиком и неизвјесношћу, који се не могу потпуно елиминисати из савremenog тржишног пословања. Стога треба, прије него што се приђе непосредној изградњи одређеног капацитета туристичке понуде, ширим ослонцем на маркетинг, утврдити економске детерминантне инвестиције захвата у погледу величине, структуре и категорије објекта. Жеља је да се тиме максимално смањи инвестицији и експлоатациони трошкови, што је не само важно, већ и пресудно у стварању економски здравог и тржишног способног организма. Јер, проблем је често у пројекту, његовој недовољној ефикасности, а не, како се понекад мисли, у средствима за његово финансирање.

Новим улагањима у савремене туристичке медијуме — туристичка насеља, агломерације бунгалова, аутокампове и домаћу ради-

Одговорајућим растерећењем туристичке привреде од превеликих обавеза и давања за општедруштвено потрошњу и бОљим коришћењем расположивих материјалних и људских ресурса створили би се услови за ефикасније пословање, већу доходност и акумулативност туризма. У том контексту могло би се обезбиједити више сопствених средстава за проширену репродукцију, па туристичке организације не би више биле прекомјерно упућене на коришћење банкарских извора за финансирање развоја.

И поред великог значаја овакве оријентације, нереално је очекивати да ће она бити довољна за остварење предвиђеног проширења туристичког капацитета до 1980. године. Због тога, у комплекс мјера за подстицање договореног развоја треба укључити и неопходне друштвене интервенције којима би се осигурујао ангажовање додатних средстава за изградњу смјештајних и других објеката у туризму (конституирање конзорцијума банаца ради заједничког финансирања крупних пројеката угостиљско-туристичке привреде, веће коришћење иностраних кредита, заједничка улагања са заинтересованим партнерима).

Пред нашим основним организацијама удруженог рада стоји врло важан друштвено-економски заједнички израда и доношење плана развоја за период од 1981. до 1985. године. Нов квалитет овог развојног документа треба да буде афирмисање удружења средстава на доходним принципима за изградњу туристичких објеката са субјектима који су заинтересовани за остваривање девизног прилива, односно који преко туризма обезбеђују пласман својих производа и услуга (домаћа радиност, саобраћај, пољoprivreda, привреда, туристичке агенције, комунална привреда). До сада се често сматрало да је туризам искључиво брига угостиља. Такав третман је даље неодржив. Јер, као што смо видјели, хотел не може да гради хотел

Има још вентила које треба затворити

— У ОУР „Хотели Словенска плажа“ припреме за сезону су у пуном јеку — рекао нам је директор ове организације удруженог рада Бранко Бојковић. — Едно од најважнијих питања — канализација — већ је прошле године скинуто с дневног реда, тако да више нема бајзани од епидемија и комараца. Поред класичних, унутархолских припрема, у које бих сврстао и обезбеђење средстава за рад, чије је комплетирање у теку, предузели смо акцију на побољшању понуде уопште, посебно са структуралног и квалитетног становиšта. Анализирали смо узроке који су довели до нездовољавајућег рада рибљег ресторана, предузели одговарајуће мјере и сигурни смо да ће овај објекат, квалитетом и асортиманом своје понуде, бити описан „старијим“ од прије неколико година. У његовој непосредној близини биће постављена пивница у буџету која ће својом атрактивношћу сигурно привлачiti госте. Плажа ће добити киоске — продавнице сокова, домаће и стране штапке, као и разноврсних спортско-забавних реквизита. Новина ће бити и збирни пункт за организовану излета — позади хотела „Адријатик“ биће инсталirана мала аутобуска излетничка станица, тако да ће се избегнути гужве испред хотела.

Захваљујући досадашњем раду на оспособљавању за прихватање гостију, у хотелу „Интернационал“ је већ 1. априла стигла већа група Њемаца. Ускоро ће и остали објекти ове организације удруженог рада бити потпуно спремни за дочек домаћих и страних гостију.

Иако прошлогодишњим резултатом могу бити углавном задовољни, у ОУР „Словенска плажа“, према ријечима директора Бојковића, има још вентила које треба хитно затворити. — То значи — додао је он — да морамо бити веома ангажовани и у домену унутрашње организације, у првом реду на пољу интерне економије. Ових дана комунисти су расправљали о предузимању стабилизационих мјера. Констатовано је да се проблеми

јављају због велике презадужености краткорочним кредитима, затим због презапослености и, истовремено, недовољне искоришћености радног потенцијала. Расположиви капацитети нису најбоље и искоришћени зими, а ту и тамо има и неодговорности. Но, засукали смо

„РИВИЈЕРА“ СЕ РЕНОВИРА

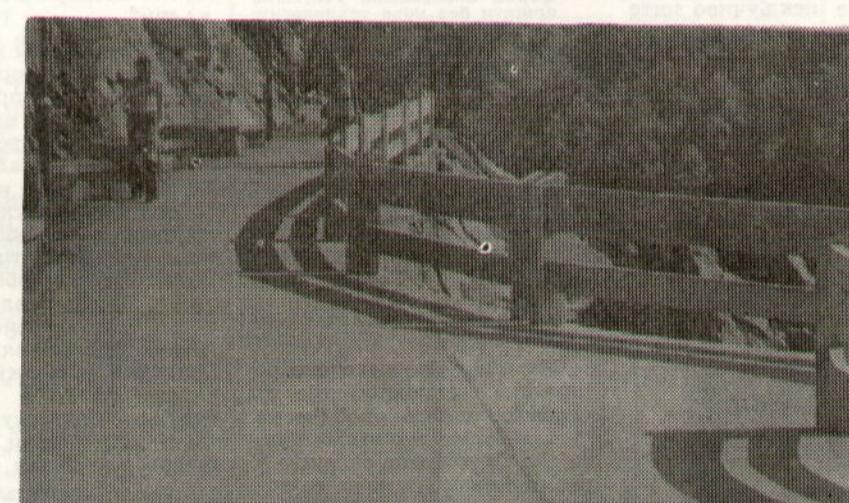
Од 1. априла хотел „Ривијера“ у Петровцу је затворен због реновирања које ће трајати два десетак дана. За то вријеме отворена је „Олива“. Иначе, сви хотели на петровачкој ривијери биће отворени 1. маја. Како смо обавијештени, одмах послије овог празника у Петровцу ће се одржати симпозијум стоматолога Југославије на коме ће учествовати око 700 стручњака из ове области медицине, а средином маја стиже прва група од 400 страних туриста.

рукаве и очекујемо да резултати неће изостати. У теку је акција са Домом здравља и Самоуправном интересном заједницом здравствене дјелатности ради валоризације Рекреационог центра у хотелу „Интернационал“, затим на покривању паркинг простора, те предузимању више других корака у циљу побољшања структуре и квалитета услуга, односно што економичнијег и рентабилнијег пословања. Извршни одбор Скупштине општине и Самоуправна интересна заједница за изградњу и уређење Будве приступили су акцији на изградњи програма уређења плажа о чијој сврсисходности не треба посебно говорити. Чистоћа плажа веома је важна — ја бих је поистовјетио с квалитетом комплетне хотелске или агенцијске услуге. Имајући то у виду, послије смо недавно предстали вида у Италију да присуствује демонстрацији једне машине за чишћење плажа коју, уколико се покаже да може задовољити наше потребе, морамо набавити како би бројни гости које очекујемо могли да у овој години нађу нешто ногома и са задовољством изјаве да су нам плаже чисте.

Радни људи ОУР „Хотели Словенска плажа“ увјерени су да ће наступајући сезону дочекати с радним еланом и да неће изневјерити очекивања многобројних гостију који ће боравити у њиховим објектима.

КОНФЕРЕНЦИЈА О ЗАШТИТИ ЈАДРАНА

Под покровитељством Савезног извршног вијећа, на Хвару ће се одржати друга по реду конференција о заштити Јадрана на којој ће се оцијенити резултати досадашњих акција и укњијати на мјере и активности за побољшање квалитета Јадранског мора и заштиту околног простора. Биће поднијето десет реферата и кореферата из области заштите Јадрана и његове околине, међу којима и „Заштита човјекове околине на Црногорском приморју“.

Од „Парка“ до тунела постављено је неколико бетонских клупа

Шеталиште поред мора

Кажу да мало место на Јадрану — рекао нам је Љубо Лучић, предсједник — Савјета Мјесне заједнице Будва II — има такво шеталиште као Будва. Ријеч је о преко два километра дугој стази — од Пизане поред куће Божовића, виле Манојловића, хотела „Парк“, затим новоизграђеним шеталиштем кроз тунел на Завали до Бечића. Не знам да ли друга мјеста имају овакво или љепше шеталиште, али сам сигуран да је ово наше заиста, изванредно. Прошле јесени оно је од Пизане до хотела „Парк“ прекривено новим слојем асфalta, тако да више на њему нема рупчица које су често знале да буду непријатне.

Међутим, нашем шеталишту нешто недостаје: читавом његовом дужином нема ни једне клупе за одмараше шетача, ако не рачунамо десете-три испред Јадранског сајма и неколико бетонских од „Парка“ до тунела. Ради Будве и њеног туристичког реномеа не бисмо смјели дозволити да уђемо у љетњу сезону, а да претходно, дуж читавог шеталишта, не поставимо клупе — завршио је Лучић.

гради хотел

трга? То питање је, међутим, на пратију: уклонимо ово дреће, макар са простора који смо поменули, да би нам град био чистији и љепши.

ност — може се очувати у међуврштадијским размјерама већ начета конкуренција способност нашег туризма. Више се не може очекивати да ћемо из природних карактеристика (сунце, плаже, море) увијек имати брже или спорије повећање рентног промета.

Што се тиче мјера које треба да допринесу бржем остваривању развојног програма комерцијалног угостиља, посебно су значајне оне којима би се ретенерисала осјетно нагрижена репродуктивна и акумулативна способност основних организација удруженог рада. Јер, материјалини оквири проширење репродукције у туризму одређени су, прије свега, обимом акумулативне способности ове привредне дјелатности.

УСПЈЕХ УЧЕСНИКА У СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

У ОКВИРИМА ОЧЕКИВАНОГ

На крају првог полуодијела наилазимо на прилично разните резултате као и у осталим средњим школама у СР Црној Гори, а зависно од тога да ли се учи по старијим или новим програмима. Разлози су разнородни и предмет су овога текста.

Укупно 265 ученика похађају школски центар средњег образовања распоређених у седам одјељења I и II фазе средњег усмјереног образовања, једно одјељење Гимназије и једно одјељење Средње туристичке школе. У одјељењу четвртог разреда Гимназије уписано је 29 ученика од чега је с позитивним успјехом завршило 48,28%, а с негативним 51,72%. У одјељењу четвртог разреда Средње туристичке школе које, такође, ради по старијим програмима има укупно 26 ученика од чега је 50% завршило с позитивним успјехом. Можемо се надати да ће се до краја школске године успјех у овим разредима знатније побољшати, јер запажамо да само шест ученика има преко четири слабе оцјене.

Ово је већ трећа година реформе наших средњих школа. На крају првог полуодијела од укупно 176 ученика који похађају први и други разред заједничких осnova усмјереног средњег образовања 103 ученика или 58,52% завршило је с негативним оценама, а од тога броја њих 62 има по три и више слабих оцјена. Друга фаза или усмјерење за туристичке водиче и техничаре је финална фаза, где се ученици усмјеравају, даје им се звање, и са њим се почело 1. септембра ове школске године. Потребе наше привреде условиле су отварање усмјерења овога типа које похађају 34 ученика (једно од јељење). С позитивним успјехом завршило је 50% учени-

ка, а с негативним исто толико.

Када коначно погледамо укупне резултате видимо да је од 265 ученика са негативним успјехом завршило 147 или 55,4%, а са позитивним 117 ученика или 44,1%, Најслабији успјех показују из математике, јер од 265 ученика њих 96 има непрелазну оцјену. Примјерно влађање од укупног броја има 21 ученика. Оправданих изостанака било је 5.833 часа, а неоправданих 1.521 час. Опоменом су кажњена 64 ученика, строгом опоменом 31, укором девет и строгим укором шест ученика. Вастилне мјере изрицаје су углавном због непријатног понашања на часовима и у кругу школског центра, честих изостанака и закашњавања. Похваљена су 32 ученика за примјерно понашање и учење.

Овај кратки преглед најосновнијих података о успјеху упуњује на констатацију да је најслабији успјех постигнут у првој фази средњег усмјереног образовања (заједничке основе), па нас то наводи на размишљање о могућим коријенима таквих резултата.

Проблеми реформе образовања

Познато је да се у све основе и развојне токове наше реформисане средње школе уградије марксистичка идејна оријентација, принцип перманентности образовања и захтјев интеграције образовања и удрžajenog рада. Но школа проширује могућност свог утицаја не само на идејни и друштвени аспект васпитања него и на радни, морални, интелектуални, физички, естетски и политички, развија све димензије личности, а не искључиво инте-

лектуалне. Данас је још јачје изражен савремени захтјев за повећањем нива општег образовања као предусловда даљег диференцираног образовања. Нормално је било очекивати да се због ширине захвата реформе, школство суочи с низом проблема и њи хова изванредна сложеност и стална актуелност чине оправданом потребу да се они истакну и још јаче нагласе. Прије него што их наведемо треба подсјетити на чињеницу да је самоуправни преобразак васпитања сложен и дугочан друштвени процес, а затим да се нови систем образовања рађа у оквиру старателја који је још увијек доминантан и у сferi односа, педагошке практике и теорије, па и друштвене свијести. Уважавајући све ово, навешћемо објективне околности које усloвљавају нешто слабији успјех:

— Сарадња између школе и других организација удрžajnog рада још увијек није на задовољавајућем нивоу. Наиме, половина часова из једног од најважнијих предмета „Основа технике и производног рада“ одије се у радијима организацијама, па кад ученици дођу на практику дешава се да буду препуштени сами себи, што је за осуду. Доста споро се остварује повезивање рада и образовања и овом приликом упуњује мо апел радијима организацијама да озбиљније сквате овај дио обазре, да критички осмотре ниво и квалитет постојеће сарадње.

— Поншто се наша привреда да определила за отварање усмјерене на туристичке техничаре и водиче то би се требало запитати зашто су баш сви хотели, у којима су ученици могли да обављају обавезнији праксу, више изјеви-сно вријеме били затворени.

— Још увијек су програми средњих школа неусплашћени с програмима основних школа, па је на тај начин по ремећен природни континуитет општег и политехничког образовања. Међутим, у току је реформа основног школства тако да ће овај проблем бити брзо претазилен.

— Материјална база је један од битних предуслова за успјешан рад. Не може се реформа образовања успјешно вршити без нове технологије и нових метода рада, а настава у нашем школском цен-ту још увијек је само вербална, јер у згради коју користи нема простора за камбинете и школске радионице.

— Озбиљан проблем је са којим се сучавају и професори и ћелији је недостатак квалитетних ученика који би били усклађени с наставним планом и програмом и то из кључних предмета као што су: „Основа технике и производни рад“, „Туристичка географија“, „Економика туризма“, „Основи марксизма и социјализма“, „Математика“.

Уважавајући наведене објективне околности које су условиле нешто слабији успјех, на заједничкој сједници вијећа Скупштине општине у својен је закључак да се појачају напори колективне школе у смислу повећања броја часова допунске наставе за предмете из којих ученици показују најслабији успјех, а затим, како би се убудуће смањио велики број опомена и казни због лошег владања и неоправданих изостанака, предложено је да се појача и пролуби васпитни рад с ученицима.

На крају поново наглашавамо да је самоуправни преобразак образовања и васпитања сложен и дугочан процес, да се резултати крећу углавном у оквирима очекиваних и могућих, а треба имати у виду и подatak да је и у осталим школама у СР Црној Гори слично стање.

Весна Лековић

Изложба Божидара Јакца

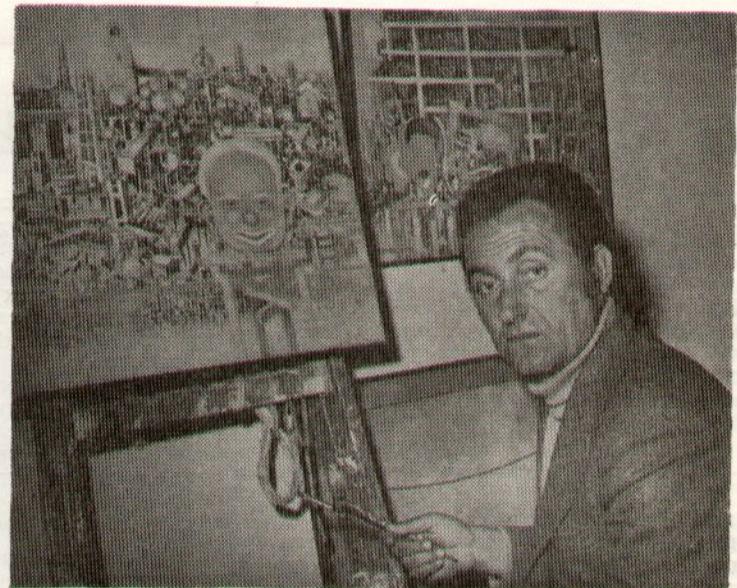
Поводом шездесетогодишњице КПЈ, СКОЈ-а и Синдиката, у Будви је, у организацији Културног центра, отворена изложба графике Божидара Јакца. То је, у ствари, збирка партизанских портрета, која, како је истакао Јосип Видмар, говори језиком успомена и историје. Педесет портрета, довршених и вријеме ослободilačkog rata, двоструко су значајни — по својој сликарској аутентичности и историјској вјерodostnosti. У њима је дочаран дух наше револуције, и то преко ликовна друга Тита, Едварда Кардеља, Моше Пијаде, др Ивана Рибара, Родољуба Чолакovića, и многих других бораца и револуционара.

У неким графикама, поред портрета, обухваћена је непосредна партизанска околина, што је још један доказ да је велики умјетник био лично присутан у том посебном свијету: да је у тим немирним догађајима знао задржати у себи сабраност и мир, с којима је вјерно извршавао задатак партизanskog лjetopisca. Ти радови путовали су са умјетником партизanskim stazama, на којима је израстало и сазијевало његово дјело у драгоцену историјско свједочење, које, се представља ликовној публици као убедљив докument o великим догађајима наших народа и његових највјернијих сина.

Дадајмо, на крају, да је Божидар Јакац добио низ значајних награда и признања, међу којима посебно истичемо Nagradu AVNOJ-a za животно дјело.

Божидар Јакац

Пуро Бурић у свом атељеу

Запажена активност ликовних умјетника Црне Горе

ЦРНА ГОРА је одувијек била инспирација сликара и пјесника. На њеном супровом кршу рађали су се умјетници и потом одлазили у свијет, где је чекала — слава. Познати умјетници Петар Љубарда, Мило Милуновић, Ристо Стијовић и Милош Вужковић оставили су нам вриједна дела.

— Колико Црна Гора данас има сликара и како они раде? — упитали smo Слободана —Пура Бурића, предсједника Удружења ликовних умјетника Црне Горе, који ствара у Будви и на Цетињу.

— Наше Удружење броји 86 чланова, а само у току прошле године примљено их је тринаест. Критеријуми за пријем су веома строги. Најважнији услов је да квалитет. Наравно, поред младих, ту су и умјетници афирмисани у земљи и ван њених граница: Александар Пријић, Војо Станић, Никола Гвозденовић, Лука Томановић, Драго Ђуровић...

— Где све наступају црногорски сликари и како су пријемени?

— У ликовном животу наше земље црногорски умјетници су стално присутни, а често гостују и ван њених граница. Само прошле године на традиционалној изложби у Титограду излагало је 55 чланова Удружења, а на изложбама у Шибенику у Баруји десетак. Затим сlijede: Салон „13. новембар“ на Цетињу, Зимски салон у Херцег-Новом, Тријенале у Београду, Меморијал Надежде Петровић у Чачку, Југословенска изложба цртежа у Сомбору. Свуда су учествовали наши сликари. Чланови наше Удружења имали су 14 самосталних изложби широм земље. Многи су освојили награде и признања, а по мену је само неке: Лука Ђерберовић добио је прву на граду Салон „13. новембар“, Нико Ђуровић добитник је Тринаестојулске награде Црне Горе, Мило Павловић награде „Октоих“.

— Какви су радни услови, какав је статус слободних умјетника, зашто Црна Гора нема продајних галерија?

— Радни услови не задовољавају. Извјестан број члана нема ни минималне услове за рад, па интервенишемо код општина да се не-

што у том правцу учини. Ми смо једини у земљи издејствовали да се умјетнички атељеи не третирају као пословни простор. Неке комуне (Херцег-Нови и Пљевља) уводе драстичне порезе, па смо тројили да их сведу у разумне границе.

Слободних умјетника нема много, али нам недостају средства да бисмо их осигурали и да би им се ријешили још неки проблеми.

Што се тиче продајних галерија, очекујемо да ће се стање поправити. Сигурно је да ће Свети Стефан добити прву, а вјероватно ће и на Цетињу бити отворена продајна галерија. Израђен је и пројекат адаптације постојећег и доградње новог умјетничког павиљона у Титограду. Када се све то заврши, Црна Гора ће имати квалитетан изложбени простор, где ће се одржавати највеће ликовне приредбе.

— Каква је сарадња са осталим удружењима и са инострanstvom?

— Са свим удружењима у земљи изванредно сарађујемо. Наши умјетници редовно одлазе на манифестације у другим републикама, а на наше приредбе стижу сликари из свих крајева наше земље. Ту су и други видови сарадње: самосталне изложбе, савјетовања и симпозијуми на које редовно шаљемо наше чланове. У последње време интензивнија је сарадња с умјетницима из СССР, а укључујемо се у размјену с Норвешком и СР Њемачком, док предстоји да развијемо сарадњу с умјетницима из Грчке, Енглеске, Кувајта и Алжира.

Саво Греговић

ЗА МЛАДЕЋ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

ВЕЛИКАНИ СВЈЕТСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

ЈОХАН ВОЛФГАНГ ГЕТЕ

ЈОХАН ВОЛФГАНГ ГЕТЕ (1749 — 1832) заузима веома истакнуто место у свјетској књижевности. Аутор збирки лирских пјесама „Римске елегије“, „Западно-источни диван“, „Лајпцишке пјесме“, епа „Херман и Доротеа“, драма „Гец од Берлихингена“, „Егмонт“, „Ифигенија на Тауриди“ и „Торковато-Тасо“, романа „Јади младога Верте-

Грађанска средина из које је Гете поникао испољавала је наглашену тежњу за образовањем и знањем, а по родица је младом Гетеу подарила у наслеђе смисао за рад и озбиљност, неисцрпују радознаност за свијет који га окружује, бујну машту и при повједачки дар. Истовремено заинтересована за сликарство, природне науке, права, књижевност и позориште, Гете је највећи дио свог стваралачког живота проводио у Вајмару, успјешно остварујући и друштвене улоге које су му повјераване (управник позоришта, министар) и непрекидно пишући.

Поезија најранијег стваралачког периода одликује се непосредношћу и једноставношћу — она „потиче из срца и природни је излив пјесниковог генија“, да би касније ту спонтаност стваралаштва прве младости прожењала и „промишиљенија тематичка и медитативнија стваралачки рад који његовој поезији даје шири, симболичнији значај“.

Рад на најзначајнијем дјелу — „Фаусту“ трајао је око шездесет година. Фауста мучи неутолива жеђ за сазнањем, он носи немирну тежњу да пређе границе које су постављене човјековој природи и ствара савез са паклом да би остварио своје те-

БАУК

Ко једзи тако позно кроз ноћ и вјетар тај?
То отац с чедом својим кроз пусти јаше крај;
док вије вихор бјесни и страшна сјече студ,
он дјете своје грли, он топлу грије груд

„Што, сине, скриваши тако лице и поглед свој?“
— Баука, зар не видиш, оче у ноћи тој?
Баука, круну ону и његов дуги скут?
„То, сине ноћне магле прелазе неба пут“.

„О, драго чедо, ходи и пођи са мном ти!
Прекрасне игре многе с тобом ћу играти;
по обалама цвјеће шарено ћемо брат'
мајка ће моја теби злаћано руго дат“.

— О, оче, зар не чујеш шта збори баук тај,
како ме тихо зове и мами у свој крај?
„Смири се, чедо моје, то није био глас —
из сухог лишића вјетар поздравља шумом нас“.

„Хоћеш ли, златно чедо, хоћеш ли крају мом?
Тебе ће моје кћери пазити љубављују свом;
оне ће ноћу играт лагани танац свој
и љуљаће те брижно и пјеват слатки пој!“

— О, оче, зар не видиш отуд у онај мрак
да баукове кћери руком ми дају знак?
„Да, чедо моје, видим, ал' тебе вара глед:
то ноћни вјетар стarih повија врба ред“.

„Ја волим, чедо, тебе и лице што ти сја.
ненеши ли милом, силом однијећу тебе ја!“
— О оче, он ме хвата, баук ме граби сад,
баук ми, оче, ево, зададе бол и јад!

Дубоком прожет језом отац ускори гред,
у наручју му синак од бола блјед;
а кад је пред дом стигао с муком и јадом свим,
мртво је чедо било на грудима његовим.

жње. Распет својом чулношћу и духовношћу, Фауст лута, гријеши, да би коначно дошао до сазнања „да се пра ва човјекова срећа састоји у пожртвованом раду за друге“. Гете је у овом свом врхунском дјелу овог плодног књижевног опуса — „Фауст“ обога тио је њемачку и свјетску књижевност.

Петар Рађеновић: Мотив са Језера

Град нам је поклонио слободу и љепоту а ми њему рад, радост и пјесму

БУДВА ПРКОСИ ВРЕМЕНУ које све грамзиво односи и себично држи у свом загрљају. Оно што је чини љепом јесте младост и пјесма.

Огромне зидине стоје као спомен на оно што је некад било. Сваки ожилјак на њима представља нешто суворо и нијемо, говори о времену қада је гледала на свијет очима пуним страха и мржње. Оне су је штитиле и чувале као мајка своје дијете. И данас те зидине грле Будву, иако је слободна. И као да нам причају: имати слободу значи имати живот и срећу; ако ње немаш, бори се док је не извјујеш. Слобода и љепота иду увијек заједно. Јепоту чине све те ствари, пјешушаво море по коме јуре таласи као разјарена коњица, парче неба, палме, распјевани поток, јато птица...

А шта смо ми поклонили граду? Прије свега, радост и пјесму. Нема ништа љепше од младих који увече шетају, држећи се за руке и пазећи да се не сретну са „старцима“ који, такође, шетају и пре пуштају се сјећањима на младе дане.

МОЖДА НИСТЕ ЗНАЛИ?

Загонетни прстен

Сатурн је због свог прстена најчуднија планета од свих које круже око Сунца. Према неким посматрачима, прстен је чврсто тијело облика пробужденог тањира, док су други сматрали да је то неко море које планети прије поплавом. Најближе истини били су они који су тврдили да прстен мора бити гасовите природе. Његов састав одгонетнуло

је деветнаестогодишњи Чемс Клерк Максвел, кога сматрају једним од највећих физичара новијег доба.

Млади научник је тао дио да би се Сатурнов прстен распао кад би био од чврсте материје, јер ћи планета снажно привлачила дјелове који су ближе њеној површини. Када би прстен био море, гибање околних небеских тијела

и ротација Сатурна изазвали би валове који би покидали његову структуру. Максвел је израчунao да се стабилност прстена, под претпоставком да је он чврсто тијело или море никако не би могла сачувати, што значи да је он састављен од честица у га совитом стању. Ту претпоставку потврдила је модерна наука.

Даљу се виде руке које раде. Враћају

дуг граду који им је дао све.

Весна БОРЕТА

Физичка култура – одговоран а запостављен задатак

Сновни задатак физичке културе није само организовање спортиста око поједињих друштава, клубова и секција, већ и масовно окупљање, васпитавање и школовање младих од дјетињства до зрelog doba. То је основна претпоставка спремања човјека за успјешно савладавање бројних и сложених задатака кроз читав његов радни вијек. Једном ријечју, физичка култура помаже формирању здраве, физичке и психички стабилне личности. Отуда и обавеза да се не само у радним данима него и у току читавог човјековог вијека ства рају услови за правilan rast и развој и рекреацију у циљу очувања човјековог здравља и јачања његове радне способности.

Самоуправна интересна за једница физичке културе није у стању да својим скромним средствима задовољи и минималне потребе двадесетак, спортских друштава и клубова у нашој општини. Због тога не може бити говора о широј акцији усмјереној на њиховом омасовљењу,

не, претворене у фудбалска игралишта у Будви и Петровцу. То је, сигурно, највећа кочница развоја физичке културе. Да би се она уклонила, требало би дио упланаених комуналних за стамбене и друге грађевинске објекте намјенски усмјерити за изградњу спортских објеката широке друштвене намјене.

Врло је запажен рад спорских секција у школама. Њих треба још више развијати и његовати, јер је то ба за за правilan rast и развој спорта уопште.

У неким срединама још није схваћена улога физичке културе, а недостаје и свестраји по мојим организованим социјалистичким снагама у рješavanju проблема који прате њен развој. Није још заживјела сарадња с уdrugjenim radom, ни политика dugorочnog planiranja, односno finansiranja programa i aktivnosti, a ne dрушtava i klubova.

Na području naše opštine postoji nekoliko sportskih objekata u vlasništvu pojedinih kojih, ali su oni mašom nedostupni našim sportistima i radnim ljudima. Uz veće razumevanje osnovnih organizacija udržanog rada i bolju saрадњu sa sportskim dрушtvima, ti objekti bi se mogli više користiti za redovnu sportsku djelatnost i rekreativnu radnih ljudi.

„МОГРЕН“ 5
„БОКЕЉ“ 1

Утакмица између „Могрена“ и „Бокеља“, одиграна у недјељу 1. априла, завршила се потпуно заслужном побједом Budvana sa rezultatom 5:1. Голове су дали Drašković, Međedović, Popović – два и Pejović za „Могрен“ и Божковић за „Бокељ“.

„РУДАР“ 2
„ПЕТРОВАЦ“ 1

На стадиону „Рудара“ у Пљевљима утакмица је завршена побједом домаћег тима резултатом 2:1. Оба гола за „Рудар“ даје Strojnić, a Arčon za „Петровац“.

а још мање подизању спортских објеката широке друштвене намјене. Јер, само и изузимање и санирање земљишта предвиђеног за спортске и рекreativne terene за хтијева велике издатке. Зато се предвиђа да се они urede dobivoљnim radnim akcijama sportista i omiladine, uz materijalnu pomoć radnih organizacija i sportskih dруштавa iz naše zemlje, koja bi mogla da u Budvi tokom читаве године организујe спортски живот i рекreativnu za svoje članove.

Изградњом спортских te-rene i objekata широког i višenamjenskog карактера stvorili bi se idealni uslovi da se svaki naš gраđanin, prema svojim жељama i sklonostima, bavi nekom sportskom disciplinom, a da ne говоримo o obrazbenom, turističkom i uopšte ekonomskom значајu ovog feno-mena i da bi Budva mogla po statki stječištu vršnjih spor-tista iz naše zemlje i ino-stranstva, што bi turističku сезону продужило na читavu godinu.

Спортске организације у нашој општини, не рачунају велики број врло активних секција у школама, око пљаја 1250 чланова – 816 сениора, 228 јуниора и 212 пионира. Сви ови спортски активисти немaju ni једног kva-dratnog metra otvorenog ili zatvorenog prostora za okup-љањe i mанифестирањe своjih aktivista, изузев dvoje malo bolje kultivisane poљe

C. Radulović

ИЗ НАШЕ ПРОШЛОСТИ

Вријеме камен – станац изједа

У летописима Црноризаца, опорукама велможа, завјештањима владара, уговорима и нагодбама с моћним или слабијима од себе, на надробним споменицима, налазимо имена некад силних и нејаких, грешних, праведних и преблагих, славољубивих и правде жедних. Њихова имена, која су често страх у кости уносила, „живе“ у прастарим списима, историјским документима на синтаксама и порукама, у архивима, на маргинама и празним страницама богослужбених књига. Многа се и данас срећа у народу, а многа су давно нестале или су сачувана у називима крајева и мјеста, племена и презимена. Поменујемо само она ређа и прво она која су својој дјеци давали родитељи са жељом да им име пут слави утре. То су Болеслав, Братослав, Вишеслав, Гојислав, Градислав, Драгислав, Здеслав, Петрислав, Предислав, Прибислав, Пријеслав, Себеслав, Тврдослав, Часлав... Слава је подразумијевала борбу, војевanje, отпор и одбрану, па се често наилази на имена Борило, Брано, Бранило, Браноје, Војиха, Јунац, Јутовид, Тврто, Хројо. И мир је био сваđašnji човјеков идеал, о чему свједоче, измеđu осталих, следећa имена: Громир, Добрмир, Драгимир, Дробимир, Клонимир, Крепимир, Крешимир, Јутомир, Његомир, Остримир, Павлimir, Предимир, Прелимир, Путимир, Растимир, Страшимир, Тишимир, Тугомир, Туђемир, Хвалимир, Хранимир, Чрномир, Чудомир, Чучнимир... Рад је, такођe означавао врлину bez које се тешко било шта могло замислити: Градићна, Градоје, Радац, Радашин, Радеља, Радиград, Семорад, Храноје... Сам човјек је одувијек био немоћан, па га је и именом требalo заштитiti, окружiti ga rodbinom i drugim: Богић, Богоје, Богута, Бозјан, Врајко, Враја, Вратиња, Вратца, Вратара, Дабијак, Добра, Добруško, Добрич, Дражкоје Побрјат... У породицама где се дјеца нijesu držala sretamom imena: Вук, Вука, Вукаша, Живоје – да се болест и смрт уплаше, затим Грабан, Гrd, Гrdan, Гредеша, Грубац, Грубеша, Гробојица, Гробоња, Пироја – да се на њих не полакомi.

Sprešćemo u читульама, na зечијој кожи ili pergamenu, upisana imena Bakoja, Bjeladića, Budova Valtca, Venerina, Vitoja, Ganchoda, Gojaka, Gojčina, Gojšana, Grelješana, Dabica, Dantka, Desu, Dobrasha, Dobrije, Dobruška Dragiška, Bivoja, Burićna, Jadrala, Kališina, Kezuna, Kojadina, Kojačina, Kosana, Kreša, Krica Lapa, Željopa, Željana, Žeša, Milatka, Milica, Miljbratka, Miljčena, Mojuša, Nenežu, Nenoja, Pejata, Piščana, Prevladu, Prekhvalu, Pričica, Pričila, Pričina, Radman, Radostoga, Radostica, Radvika, Radvita, Rajana, Rađića, Sladoja, Stišu, Xeraka, Xlapa, Xlapena, Xrana, Utješana, Črđepa, Šutana, ...

Nema više, između многих других, ni prezimena: Adrama, Belmukjević, Bestuović, Biničić, Boračević, Brusuljina, Bvriga, Vladović, Vlastelinović, Vragoša, Vusajka, Glin-

čevića, Gleđanića, Gordesha, Grašovića, Grivina, Griljina, Dragmaljnovića, Drtežata, Duda, Dušan, Đurčevića, Kaloštajevića Komprsa, Kolina, Kreislaševića, Kučinčina, Kućumelača, Župkovića, Malenza, Mastachinića, Medvića, Mendića, Ninojevića, Obričevića, Pribojnovića, Prošpa, Rašlatchevića, Seganova, Sesta, Žvjerdarčevića, Xiliša, Hrančovića, Xranašića, Čevesića, Čuketića, ...

Ne tako davno, negdje u XIX vijeku ugasio se i паштровско племе Baroča, које је – вјавља да се не би искробило – четири пут име мијељало: Baroč, Nikolić, Nikandrovic i поново Baroč. На то племе подсећају топоними Baročevina i Baročev gumiño, а некад се говорило да су „на Паштровској гори највише стоке имала Baroč i Glavot“.

Hijednom потомка није остало ни од тридесетак братстава која су припадала разним паштровским племенима. Тако је од Калајduřevicija остало само истоимено братство, док су изумрli Bjelčići, Bjeljaci – свештеници и канцелари, Kresčimiri, Јučimiri, Mitrivića, угасila су се братства Vuči, Donkovići, Laškovići, Anđričići, Bjeljaci – свештеници и канцелари, Radovića – Nobili, којима Паштровski збор није признао назив „Blađorodni“ – њихов посљедњи потомак одслио je 1937. године u Banat. Do другог svjetskog rata живio je u Ruskovu potomak bратства Mushića, koji su водили поријекlo od starinac kog становništva. Između Kulača i Družice bila su насељена братства Tarntut i Beriško, a među Budima – Šrzenčići, Proskurčići, Čukati, Zanovići, i Nikčevići. Nema više ni једног потомka iz братства Marčičevića, Pašića, Čamčića, Vučenja, Petrića i Bujščića – све из племена Davidovića, ni Boškovića iz племena Mišića. Svi oni, као и ranije nabrojani, борили су се, борили, гордили и junačili, љубили, tješili, лjutiili, međdane dijeliili, владали, sladili, uzimali ili plaćali danak, orali, kopali, stoku čuvali gostima se radovali, градове подизali, били strah i trepet i sami strahovali, a sada „живе“ још само u опорукамa, читульama, уговоримa, тестаментимa i na zivimama sada mašom pustih staništa, koja pomeni na njih čuvala.

Listačući читульje mrtnih i чitačući njezina imena sa stečaka, krajputaša i nadgrobnih spomenika, сjećamo se Majačurjanovićevih stikova:

Mru kraljevstva, mru gradovi
i njih, plemstvo, trava krije:
prijeđeme kamem stanač izjeda –
ak koliko može prijeđem!

M. L.

Кутак за разоноду

УСПЈЕХ

— Знаете ли da сте возили fantastičnom brzini? — пита саобраћајац жену u kolima.

— Esto, видите, a tek juče sam положила возачki испит! — одговори ona.

НЕ УВИЈЕК

— Da li se u vašem reistoranu uviјek ovako loše kuhaju?

— Ne, понедјељникom je затворeno!

ТАЧАН ОДГОВОР

— Vi ste neudati? — пита судијa stranku.

— Da, dva puta! — одговара ona.

КОГА ДРУГОГ?

— Заšto uviјek varasi one koji ti vjeruju?

— Pa, one koji mi ne vjeruju ne mogu da prevara-prim.

ВРИЈЕДНОСТ ПРИЈАТЕЉА

GOGOLJ: „Mladost je srećna, jer za nju postoji budućnost.“ *

ART BACVOLDD: „Razuman čovjek prilagođava se svijetu, nerazuman uporno nastoji da svijet prilagodi себи. Zbog toga читав прогрес зависi od nerazumnog čovjeka.“ *

WOLTER: „Sva dobra ovog svijeta ne vrijeđe koliko jedna dobar prijatelj.“ *

LEZ: „Pjesma слобode“ ne može da se svira na instrumentima nasilja. *

REMARK: „Жivot je posleđnja navika koju prisnajemo da izgubimo, jer je prva koju smo stekli.“ *

BEKET: „Ko otkrije da čuva neku tajnu, već je pola te tajne otkrio. Drugu половину neće dugo sачuvati.“ *

— Заšto ste odlučili da se oženite tom američkom pjevačicom?

— Zato što je volim! — odgovori glumača.

— To je — odmahnu Miller руком — izvinjeњe, a ne razlog da se њome oženite.

ЗАКОН ТЕЖЕ

Учителj је дуго и упорно објашњавао ученицима закон гравитације и, најзад, послије свестраног izlaganja, објашњење заврши ријечимa:

— Taj закон не допушta ljudima da padnu sa Zemljine kugle... A затим постави питањe ученицима da li su ga razumjeli.

— Naравno da sam razumjela — javi se jedan slušač — samo mi nije jačno što je ljudi držalo na zemlji dok taj закон још није bio stupio na snagu!

ВОЉЕ ЈЕ ПОГИНИТИ НЕВИН

Neka жена видјела је како Сократа одводе на губилиште. Заплакавши, она је узвикнула:

— Куку мени, спремају се да те убију иако ништа nisi учинио!

— O, глупачо, зар бихtelja da сам нешто учинио, da сам заслужио казну i da me погубе као преступника.